

ODPISY DLOUHODOBÝCH AKTIV

Majetek

- hmotný
 - movitý
 - nemovitý
- nehmotný
- dlouhodobý
- drobný

Dlouhodobý hmotný majetek

- samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technickoekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 80 000 Kč a mají provoznětechnické funkce delší než jeden rok
- budovy, domy a byty nebo nebytové prostory vymezené jako jednotky zvláštním předpisem
- stavby s výjimkou provozních důlních děl, drobných staveb a oplocení pro lesní výrobu a myslivost
- pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky
- základní stádo a tažná zvířata
- jiný vymezený majetek (technické zhodnocení, technické rekultivace ...)

Hmotný majetek vyloučený z odepisování

- zásoby
- umělecké dílo, které je hmotným majetkem a není součástí stavby a budovy, předměty muzejní a galerijní hodnoty, popřípadě jejich soubory v muzeích a památkových objektech, stálé výstavní soubory a knihovní fondy knihoven jednotné soustavy, popřípadě jiné fondy
- movitá kulturní památka a soubory movitých kulturních památek
- hmotný majetek převzatý povinně bezúplatně podle zvláštních právních předpisů
- **pozemky !!!!**

Dlouhodobý nehmotný majetek

- provoznětechnické funkce delší než jeden rok
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software
- ocenitelná práva a jiný majetek, který je veden v účetnictví jako nehmotný majetek

Drobný majetek

- majetek se vstupní cenou rovnou nebo nižší 80 000 Kč a s provoznětechnickou funkcí kratší než jeden rok
- neodepisuje se, odúčtován rovnou do nákladů

Odpisy a odepisování

- investice do majetku je peněžní výdaj, majetek se dostává do nákladů prostřednictvím odpisů
- odpisy jsou nákladem, ne výdajem

- odpisy vyjadřují opotřebení dlouhodobého majetku (fyzické i morální)
- oprávky – suma odpisů za dobu odepisování majetku

Účetní odpisy

- o jejich výši a způsobu uplatňování rozhoduje v rámci Zákona o účetnictví 563/1991 Sb. podnik dle interních směrnic
- vyjadřují skutečné opotřebení majetku (zásada věrného a poctivého zobrazení)

Daňové odpisy - dlouhodobý hmotný majetek

- odpisy, jejichž výši a způsob uplatnění určuje Zákon o daních z příjmů 586/1992 Sb.
- pro určení základu daně z příjmu
- v prvním roce odepisování zatřídí poplatník dlouhodobý hmotný majetek do odpisových skupin uvedených v příloze č. 1 Zákon o daních z příjmů 586/1992 Sb. Každé odpisové skupině je přiřazena minimální doba odepisování.
- dlouhodobý hmotný majetek lze daňově odepisovat i déle (neuplatní se v daném roce celý odpis a doba odepisování prodlouží) nebo lze odepisování přerušit a poté navázat v odepisování
- odepisovat lze rovnoměrně nebo zrychleně, v průběhu odepisování nelze způsob odepisování změnit
- u movitého majetku se vstupní cenou do 80 tis. Kč, který je dle interní směrnice účetně zařazen jako hmotný majetek, je uplatňován daňový režim, kdy se daňové odpisy rovnají účetním, odepisování však nelze přerušit

Daňové odpisy – vzorce

- **Rovnoměrné odepisování**

$$\text{odpis pro 1. rok: } O_1 = \frac{N_i \cdot S_1}{100} \quad \text{odpisy v dalších letech: } O_n = \frac{N_i \cdot S_n}{100}$$

S_1 a S_n - sazba odpisů v prvním a dalších letech (Zákon o daních z příjmů 586/1992 Sb., § 31)

- **Zrychlené odepisování**

$$\text{odpis pro 1. rok: } O_1 = \frac{N_i}{k_1}, \quad \text{odpisy v dalších letech: } O_n = \frac{2 \cdot (N_i - \text{Oprávký})}{(k_n - t)}$$

k_1 a k_n - koeficient pro odpisy v prvním a dalších letech (Zákon o daních z příjmů 586/1992 Sb., § 32)
 Oprávky - suma dosavadních odpisů, t - počet již odepsaných let, N_i - pořizovací cena majetku

Daňové odpisy - dlouhodobý nehmotný majetek

- Od 1. 1. 2021 byla ze Zákona o daních z příjmů vypuštěna všechna ustanovení týkající se daňových odpisů nehmotného majetku a jeho technického zhodnocení
- nehmotný majetek pořízený po 1. 1. 2021 se tak jako daňový odpis bude uplatňovat účetní odpis
- nehmotný majetek (včetně technického zhodnocení) pořízený do 31. 12. 2020 se odpisuje podle původního znění Zákona o daních z příjmů

Postup při provádění odpisů

- hmotný a nehmotný majetek se začíná odepisovat v měsíci, ve kterém je zařazen do používání.
- hmotný a nehmotný majetek se odepisuje naposledy v měsíci:
 - kdy je odepsán do výše celkové vstupní ceny
 - kdy je naposledy evidován k poslednímu dni měsíce v případě vyřazení nebo zahájení likvidace

1. Příklad (řešený)

Společnost se rozhodla pořídit speciální brusný kámen nákupem financovaným pouze z vlastních prostředků. Firma má základní kapitál ve výši 1 mil. Kč a disponibilní peněžní prostředky ve výši 1 mil. Kč. Nákup proběhl následovně:

1. Byl nakoupen brusný kámen v hodnotě 121 000 Kč (z toho DPH bylo 21 000 Kč) a dodavatel zároveň s dodávkou zboží vystavil fakturu.
2. Brusný kámen byl přepraven do společnosti za 24 200 Kč (z toho DPH bylo 4 200 Kč) a přepravce vystavil fakturu.
3. Obě faktury byly uhrazeny z běžného účtu.
4. Zařízení bylo zařazeno do užívání dne 1.5.2020

Proveďte zaúčtování pořízení majetku a vypočítejte rovnoměrné účetní odpisy s roční sazbou 30 % i daňové odpisy při uplatnění:

- a) rovnoměrné metody odepisování
- b) zrychlené metody odepisování

Řešení v tis. Kč:

042 A				321 P			
Pořízení DHM				Závazky dodavatelé			
1	100	120	4	3	145,2	121	1
2	20					24,2	2

022 A				221 A			
Hmotné movité věci a jejich soubory				Bankovní účty			
4	120					145,2	3

343 P			
DPH			
1	21		
2	4,2		

Účetní odpisy:

Kumulativní roční hodnota účetních odpisů: 30 % ze 120 000 Kč, tj. 36 000 Kč

Měsíční hodnota účetního odpisu: 1/12 z roční hodnoty, tj. 3 000 Kč.

První odpis bude vykázán za měsíc květen, kdy byl brusný kámen uveden od provozu, tj. 1.5.2020, poslední odpis bude vykázán za měsíc srpen, kdy bude odepsán celý brusný kámen do výše jeho pořizovací hodnoty, tj. 1.8.2023

Daňové odpisy:

Brusný kámen – 1. odpisová třída: položka 1-13, doba odepisování 3 roky

Rovnoměrné odpisy:

$$S_1 = 20, S_n = 40$$

$$o_1 = \frac{N_i * S_1}{100} = \frac{120\,000 * 20}{100} = 24\,000 \text{ Kč}$$

$$o_{2,3} = \frac{N_i * S_n}{100} = \frac{120\,000 * 40}{100} = 48\,000 \text{ Kč}$$

Zrychlené odpisy:

Koeficienty $K_1 = 3, K_n = 4$

$$o_1 = \frac{N_i}{k_1} = \frac{120\,000}{3} = 40\,000 \text{ Kč}$$

$$o_2 = \frac{2 * (N_i - Oprávky)}{(k_n - t)} = \frac{2 * (120\,000 - 40\,000)}{(4 - 1)} = 53\,334 \text{ Kč}$$

$$o_3 = \frac{2 * (N_i - Oprávky)}{(k_n - t)} = \frac{2 * (120\,000 - 93\,334)}{(4 - 2)} = 26\,666 \text{ Kč}$$

Daňové odpisy

daňové odpisy rovnoměrné

1.rok

20

další roky

40

daňové odpisy zrychlené

1.rok

3

další roky

4

rok	odpis	oprávky
1	24 000	24 000
2	48 000	72 000
3	48 000	120 000

rok	odpis	oprávky
1	40 000	40 000
2	53 333	93 333
3	26 667	120 000

2. Příklad

Společnost pořizuje složité strojní zařízení včetně projektu a stavby základů pro stroje. Tuto akci financuje částečně z dlouhodobého investičního úvěru. Část montáže provedou zaměstnanci společnosti sami. Firma má základní kapitál ve výši 8 000 000 Kč, peníze na běžném účtu ve výši 3 000 000 Kč. Nákup proběhl následovně:

1. Za zpracování projektu si projektant vyúčtoval 95 000 Kč (z toho DPH 15 200 Kč) a vystavil fakturu.
2. Stavební firma vybudovala základy ke strojnímu zařízení v hodnotě 773 500 Kč (z toho DPH 123 500 Kč) a vystavila fakturu.
3. Byly koupeny stroje za cenu 3 570 000 Kč (z toho DPH 570 000 Kč) a výrobce vystavil fakturu.
4. Byly uhrazeny všechny závazky z běžného účtu a čerpáním investičního úvěru tak, aby na běžném účtu zbylo 500 000 Kč na provozní výdaje.
5. Byla provedena aktivace vlastní montáže v ocenění vlastními náklady ve výši 150 000 Kč (vystavena vnitropodniková faktura).
6. Investiční akce (strojního celku) byla zařazena do užívání.
7. Do nákladů byly vyúčtovány měsíční účetní odpisy ve výši 26 950 Kč dle odpisového plánu.
8. Na konci měsíce byla též provedena splátka poskytnutého investičního úvěru ve výši 25 000 Kč.

V jaké výši se objeví v rozvaze hodnota dlouhodobého majetku – strojního zařízení?

3. Příklad

Účetní jednotka zařadila do používání dne 28. 9. 2016 dlouhodobý hmotný majetek (osobní automobil) v ocenění pořizovací cenou 1 050 000 Kč.

Pro účetní odpisy vyhlásila v odpisovém plánu rovnoměrnou metodu odpisování s roční sazbou 28,6 % ze vstupní ceny a účetní odpisy uplatňuje od 1. dne následujícího měsíce po zařazení majetku do užívání.

Uvedený postup a odpisová sazba je použita i při provedení technického zhodnocení daného dlouhodobého hmotného majetku.

1. Vypočtete účetní odpisy.
2. Vypočtete daňové odpisy při uplatnění:
 - a) rovnoměrné metody odepisování
 - b) zrychlené metody odepisování

4. Příklad

Účetní jednotka z příkladu č. 3 provedla ve třetím roce užívání technické zhodnocení automobilu ve výši 85 000 Kč, které bylo zařazeno do užívání v prosinci (dodavatel nebyl plátcem DPH a vystavil fakturu k 15.12.2018).

1. Vypočtete účetní odpisy.
2. Vypočtete daňové odpisy při uplatnění:
 - c) rovnoměrné metody odepisování
 - d) zrychlené metody odepisování